

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neramburate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
retrimitează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nux. Augenthaler & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Bresa:
Administrațiunea, Piața z. are,
Târgul Inului Nr. 30, etaj în
I.: Pe un an 30 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusele în casă: Pe un an
24 or., pe 6 luni 12 or., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atar abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 267.

Brașov, Joi 5 (18) Decembrie.

1902.

Pactul trebuie să se încheie?

Votarea noului tarif vamal în parlamentul imperiului german a pus în mișcare guvernele monarhiei noastre dualiste. Ministrul-președinte unguresc a alergat la Viena și s'a sfătuit cu Koerber și cu Goluhowski. A fost în audiență și la Majestatea Sa. C'un cuvânt a dovedit, că ține foarte mult a face ultimele eforturi pentru finalizarea pactului cu Austria și că pentru scopul acesta vrea să se orienteze, cât se poate mai bine și mai sigur, despre cele ce se pot face și sunt de deșteptat.

A ajuns mucul la degete, și temerile față cu politica economică a Germaniei nu puțin contribuie a deștepta guvernele dela Viena și Budapesta din amorțela, în care păreau că se află, în urma nereușirii conferențelor în cestiunea pactului.

Adecă nici nu se scie ce a reușit și ce n'a reușit în decursul îndelungatelor negocierii dintre guvernul unguresc și austriac.

S'au scris și s'au afirmat multe, d'ér rezultate pozitive nu se ved încă. Oficioșii susțin, că nici cu ocaziunea ultimei călătorii a lui Szell la Viena nu s'a putut stabili nimic definitiv.

În mânia scirilor acestora însă, „N. Fr. Presse”, care are bune informațiuni, pretinde, că, deși ministrul-președinte Szell a petrecut de astă-dată numai o zi în Viena, consfăturile sale sunt considerate în cercurile competente ca având o însemnătate extraordinară.

„Ambii miniștrii-presidenți” — d'ice amintita foie — „ved acum, că pactul trebuie să fie încheiat c'o zi mai curând. Probabil, că deciziunea în afacerea pactului se va întâmpla deja în zilele cele mai apropiate. A ajuns a fi cu atât mai necesară încheierea pactului, cu cât deslegarea

ce s'a dat în Berlin tarifului vamal german, a creat o nouă situațiune, care înțeșce regularea afacerilor politice și comerciale.”

Acest tarif, precum se scie, pare îndreptat în primul rând în contra monarhiei austro-ungare.

Cu deosebire față de Ungaria tariful acesta este fatal, fiind-că scutul, ce îl dă productelor brute germane, va aduce neapărat cu sine ca esportul de vite, de orz, de lemne și de ouă din Ungaria în Germania, să fie cu totul nimic, încă și în cazul, când guvernul german ar mai face și alte concesii în afară de pozițiunile vamale minimale.

După informațiunea ziarului „N. F. Presse”, e posibil ca guvernul german din curtoasie să mai amâne pe câte-va săptămâni denunțarea tratatului comercial, d'ér denunțarea se va întâmpla desigur prin Ianuarie sau Februarie a anului viitor.

Odată denunțat tratatul comercial cu Germania, monarhia austro-ungară va trebui să denunțe la rândul său tratatele comerciale cu toate celelalte state.

„Acastă situațiune”, d'ice ziarul vienes, „va constringe statele dualiste să încheie și între ele învoiala economică în forma de tratat vamal. Amândouă guvernele ved d'ér, că este *eschisă* amânarea încheierii pactului.”

A trebuit așadér ca după trăgănării de aproape cinci ani, statele dualiste s'ajungă într'o strimțore, ca aceea provocată de politica economică germană, pentru ca „cei competenți” să recunoscă, că n'au încătrău și că trebuie să încheie pactul între ei.

Interesele economice ale statului se țin lanț unul de altul, și deci statele dualiste sunt forțate a ține

sémă de acésta și a-se supune crudei necesități.

Pentru Ungaria, unde și așa criza economică e destul de mare și șarubul dărilor e deja strins cum nu se pôte mai mult, se deschid deci perspective economice puțin încurajătoare.

Nu mai de le-ar veni mintea la cap celor ce în îngâmfarea lor uită, că pomii nu cresc până în ceriș, și că cu îmbunătățirea salariilor funcționarilor publici încă nu s'a făcut destul trebuințelor țerei.

Pactul. Din Viena se anunță, că Majestatea Sa a primit Lună în audiență pe ministrul president Koerber, care a raportat monarhului despre consfătuirea, ce a avut-o Duminică cu Coloman Szell. Din cercuri bine orientate se anunță, că *cei doi miniștrii presidenți n'au putut să ajungă nici acum la o învoială*, cu toate că timpul e scurt și până la 1 Ianuarie 1903 trebuie să se decidă într'un fel sau altul. Din altă sorginte se anunță, că Koerber și Szell se vor întâlni éráși peste câte-va zile. Ratificarea documentului privitor la pact e absolut necesară, în urma votării tarifului vamal german, prin care s'a creat o nouă situație dificilă. Se crede că guvernul german va denunța în Ianuarie, sau cel mult în Februarie convențiunile comerciale și de-odată cu acésta va veni la ordinea zilei cestiunea vamală în întregă-i întindere. Întrebarea de căpetenie este: ce se va întâmpla în cazul când pactul va fi zădărnicit în „Reichsrath” prin obstrucțiune? Probabil că în cazul acesta tariful vamal se va publica în Austria pe baza §-lui 14. Cele două guverne își bat acum capul cu aflarea unei modalități prin care, chiar de s'ar face obstrucție în parlamentul austriac, monarhia să pôte încheia convenții comerciale cu statele străine pe timp mai îndelungat, ér nu numai până la 1907.

Ministrul de esterne rusesc în Viena. O telegramă din Viena spune, că ministrul de esterne rusesc contele *Lambsdorff*, care actualmente se află la curtea țarului în Livadia, va sosi zilele viitoare în Viena. El nu s'a prezentat până acum încă Majestății Sale monarhului nostru, și de aceea cercurile diplomatice din Viena dau o mare însemnătate politică acestei călătorii.

Turcii și Bulgarii. Deunăzi ziarul bulgar „Preporetz”—organul fostului prim-ministru Karaveloff — vorbea de eventualitatea unui răboi al principatului bulgar cu Turcia. Karavelov cere guvernului din Sofia, ca să ia din timp măsură, în vederea unui conflict cu Pôrta. Decă articolul din „Preporetz” putea fi privit ca o manifestațiune a fanfaronadei bulgare, o scire însă care vine de astă-dată din Constantinopol, îndreptășce o alarmă a opiniiei publice. Un răboiu cu Bulgaria e considerat, în cercurile oficiale turcesci, ca foarte posibil și ca consecință firăscă a atitudinii guvernului din Sofia în agitațiunea comitetelor revoluționare.

„Marele Vizir — sună o informațiune din Constantinopol — a remis Sultanului un memoriu în care insistă asupra amestecului principatului bulgar în cestiunea macedoneană. Marele Vizir e pentru o *acțiune energică* și la nevoie — chiar pentru un *conflict cu armele*.”

Apponyi despre Mihaii Vitcu și Mătieș-craiu. La 15 Decembrie s'a ținut în casa comitatului din Pojuna adunarea generală a „kulturgylet”-ului. Adunarea a fost presidată de contele Albert Apponyi, care a ținut discursul de deschidere. După adunare s'a dat un banchet cu care ocazie Apponyi a ținut următorul toast:

„Isvorul tuturor relelor noastre este, că Maghiarul e altul la masa albă și altul la masa verde. Să fim mai puțin escesivi la masa albă și mai puțin oportuniști la masa verde. Îmi vine minte ceea-ce am

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Domnișóra Perle.

De Guy de Maupassant.

(Urmare).

Ne-am pus la masă ca întotdeauna și prânțul își luă cursul său obișnuit. La dessert se aduse pe masă cozonacul regal. Ei bine, nu sciu cum se făcea, der domnul Chantal în fie care an devenia rege. Pôte era numai o întâmplare, pôte era o înțelegere la mijloc, vorba e, că el în fie-care an găsia bobul, său obiectul ce înlocuia bobul în bucata sa de cozonac, și numia apoi regină pe dómna Chantal. Am fost uimit așa-dér din cale afară, când mușcând din cozonac, dădui peste ceva tare, încât eram cât pe ce să-mi rup un dinte. Scosei cu precauțiune obiectul din gură și vedui că era o păpușică de porțelan în mărimea unui bob. Surprins, cum eram, scosei un țipet. Toți se uitară la mine, ér Chantal striga bătând din palmi: „Gaston este! Gaston este! Trăiescă regele! Trăiescă regele!”

Întreaga societate repetă în chor: „Trăiescă regele!” Mă făcui roșu până

la urechi, cum se întâmplă adesea, că se înroșesce omul, fără să scie de ce. Cu ochii în fărurie, rămăsei la locul meu, ținând păpușica între degete și sfârșindu-mă să rid și eu, fără să sciu însă ce să d'ic și ce să fac. Când stăteam așa, éta că Chantal strigă: „Acum trebuie să se alégă regina!”

Eram foarte zăpăcit. Într'o clipită îmi treceau o miie de cugete și propunerii prin cap. Voiau ére să aleg pe una din domnișorele Chantal? Fost'a acesta numai un mijloc spre a afla, pe care din ele o prefer? O apucătură inofensivă din partea părinților pentru a pune la cale o căsătorie? Cugetul la căsătorie plutesce în aer, în fie-care casă, unde sunt fete, și se ascunde sub toate formele și travestițiile imaginabile. Mă cuprinsese o frică grozavă, că mă voiu blama, ér față cu domnișorele corecte și rezervate, mă cuprinsese în același timp o sfială invincibilă. A alege pe una pe costul celeilalte, a o deosebi pe una de cealaltă, mi-se părea tot așa de greu ca și cum m'ar pune cineva să aleg între două picături de apă, ér téma, că încurcându-mă peste voia mea într'o istorie, care prin o serie de împrejurări neînsemnate, cum e acordarea titlului de

rege, să ajung la însurătoare, mă făcea să-mi perd firul.

De-odată însă îmi veni o lumină și întinsei păpușica domnișorei Perle. La început era cu toții surprinși, pe urmă însă aprobau fineța bunului meu simț și strigară în chor: „Bravo! Să trăiescă regina!”

Biata fată bătrână părea a nu înțelege, ce i-s'a întâmplat. Ea tremura și gândăvia încurcată: „Ah, nu... nu se pôte... nu eu... eu nu... vă rog!”

Atunci pentru întâia dată privii mai de-aprope pe domnișóra Perle și mă întrebam, cine este ea?

Eram deprins a o vedé în acésta casă cum veđi de pildă un jilt vechi, pe care șeđi din copilărie, fără să-i fi dat v'odată atențiune. Într'o zi, nu se scie de ce, pôte vine tocmai o rađă de sóre asupra jilțului, ne întrebăm subit: „Uite, ce jilt ciudat!” și descoperim, că lemnul a fost strugit de v'un artist, ér învilitorea trebuie să fi fost odinioară frumoasă de tot. Până în acel moment nu dădusem domnișorei Perle nici o atențiune.

Ea aparținea familiei Chantal, asta era totul, ce sciam despre d'ensa. Dér cum?

Era o fință mare, slabă, care își

dădea multă silință, să rămână neobservată. Era tratată prietinesce, mai bine decât o servitoare, d'ér nici pe departe așa de bine ca o rudă. De-odată mi-se năzărira o mulțime de nuanțe din felul cum era ea tratată, pe cari mai 'nainte nu le băgasem în séma. Dómna Chantal îi d'icea „Perle”, Chantal îi d'icea domnișóra și se adresa cu un ton respectuos, ér fetele îi d'iceau: Domnișóra Perle.

Mă uitam la ea. Ce etate putea să aibă? Patru-deci de ani? Da, de sigur, v'ro patru-deci de ani. Dér nu arăta de loc bătrână, numai se făcea bătrână. Se frisa, se îmbrăca și se împodobia într'un mod cam ridicol și totuși nu-ți făcea impresia ridicolului, avea o manieră atât de simplă, naturală. Ce fință ciudată! Cum se face, că n'am observat'o mai 'nainte? Frisura ei era în adevér grotescă cu număróse buclisóre de fată bătrână. De sub păr însă eșia la ivélă o frunte lată, liniștită, brăzdată de două crețe, cari trădau o tristeță îndelungată, apoi ochii ei, doi ochi mari albaștri și blândi, timiđi, sfiicioși și modești, doi ochi frumoși, copilăresci, cari sciau să privească uimiți, ca ochii vioi ai unei fete tinere, cari vorbeau de sentimente tinere și de mahnire a

audit în Clușiu despre cauza pentru care s'a ridicat tocmai acolo statua lui Mateiu. În București se află statua equestră a Voievodului Mihaiu, eroul național al Valahilor (!) și cu sabia trasă arată spre granița maghiară. Drept răspuns s'a așezat în Clușiu statua lui Mateiu, care stă cu fața drept spre granița română, însă sabia o' liniște majestatică o ține în amândouă mâinile. Nu atacă pe nimeni, d'ér e gata să respingă atacul. Așa trebuie să fie Maghiarul. Să nu atace la masa albă, d'ér să se espună la masa verde. D'écă societatea și politica maghiară vor fi așa fel, atunci are să se schimbe spre bine s'órtea Ungariei!

D-l conte vré cu ori-ce preț să se vorbescă pretutindenî despre ingenioasele lui discursuri! Că de astă dată a pus față în față chiar pe Mihaiu cu Mateiu—nu v'esperiați, căci a făcut'o din slăbiciune—șovinistă.

Răspunsul Regelui Carol

la adresa camerei.

Lunia trecută membrii biroului Camerei române, împreună cu membrii comisiunii însărcinată a prezenta Regelui adresa Camerei, s'au dus să predea Regelui adresa fiind primiți la palat cu ceremonialul obicinuit.

Maj. Sa Regele însoțit de Principele moștenitor, s'a suit pe tron, av'end la drépta pe d-nii ministri, ér la stânga Casa Sa militară și a ascultat cuprinsul adresei, căreia i-a dat cetire d-l președinte al adunării deputaților, M. Pherechide.

Maj. Sa Regele Carol a dat răspunsul următor:

*Domnule președinte!
Domnilor deputați!*

„Privirea ce aruncați pe un trecut așa de bogat în evenimente istorice, ca și sentimentele de dragoste și devotament, ce Mi-le arătați din partea Camerei în cuvinte așa de căldurose, Mi sunt astăđi înđoit de scumpe, căci Mi le roștiți tocmai la aniversarea memorabilelor lupte pentru neatárnare și în fața acestor stéguri așezate acum împrejurul tronului ca nise martori ai vitejiei armatei.

„Gândul patriotic al Representațiunii naționale de a consfinți prin un monument neperitor amintirea acestor timpuri gloriose—drept cinstea eroilor căduți pe câmpul de onore și pildă pentru urmașii noștri, umple sufletul meu de o vie și ad'encă mulțumire.

„După cum ostașul român și-a dovedit însușirile r'ésboinice, acum 25 de ani la Plevna, la Rahova și la Smârdan, tot așa și cetățenul în acești trei ani din urmă, a arătat la r'endul s'eu virtuțile sale civice, primind voinicesce grelele sarcini, ce ni le-au impus împrejurările.

„Imbrățișând cu un patriotism vrednic de laudă opera de reculegere, ce a-ți

„înăugurat, Ț'era a dat dreptate aceluia, „carî au avut încredere într'enska și nu s'au înđoit de jertfele, ce le p'ote primi, când e vorba de a înlătura o primejdie fie politică, fie economică.

„Partea cea mai grea a acestei opere este astăđi desăvârșită după cum dovedește starea finanțelor n'ostre, nu v'ei mai rămâne acum de cât să arătați aceluia, „carî se îndoesc încă de vitalitatea n'ostă, „că—cu t'ote piedecile ce ne stau în cale, — statornicia nu ne va lipsi și că „nu ne vom abate de la hotărîrea n'ostă până nu vom atinge scopul ce ni l'am propus, de a așeza viața n'ostă economică pe temelii sănătoșe și ne clintite.

„Intru îndeplinirea acestui program de mântuire sunt convins, că veți da guvernului Meu un sprijin devotat și nemărginit întregind astfel munca de Dumnezeu binecuv'entată ce ați început, spre propășirea și întărirea scumpei n'ostre Români.

„Intru în numele Reginei, al Familiei mele și al meu, v'eu mulțămesc din ad'encul inimei pentru caldele urări ce ne-adeuceți din partea adunării deputaților“.

Ludovic Mocsary

despre cestiunea naționalităților.

— Urmare. 10) —

Cum vine în atingere și în legătură cestiunea naționalităților cu sistemul afacerilor comune? Chiar de voiți căde în greș'ela repetițiunii, trebuie să atrag din nou atențiunea asupra unui lucru, care este punctum saliens în cestiunea ac'asta. Logica șovinismului, a maghiarisării s'eu a idealului unității culturale, este următ'orea:

Adev'erat, că situația de drept public a ț'erii, circumscrisă prin pactul de la 1867, nu este satisfăc'etore; ba nu se p'ote nega nici aceea, că dezvoltarea raporturilor create în 1867 s'a înt'emplat mai mult în direcția cuceririi unității imperiului. Față cu ac'asta însă avem marele favor, nu numai de a fi în siguranță contra convulsuniilor cărora le pot da naștere naționalitățile, d'ér ne stau la dispoziție și mijl'ocelc maghiarisării. Curtea, suprema conducere a monarhiei n'ostre, e împăcată cu status quo, ba ț'ine mult la el; n'am cauză de a presupune că-și va schimba atitudinea ac'asta, cât timp și noi vom menține din parte-ne status quo așa cum l'am menținut timp de 30 de ani. Ea va susține pacea internă cu armata neutră ce-i stă la dispoziție, și se p'ote considera esclus pericolul de a-se relua éráși ideia împărțirii ț'erii în teritorii de naționalitate. Afacerile interne, administrația, instrucția, justiția sunt în mâinile n'ostre; adev'erat, că și asupra acestora domnitorul are cuv'entul decisiv, însă experiența a 30 de ani a dovedit, că privitor la aceste afaceri, ne dă mână liberă. Ele apoi ne pun la dispoziție mijl'ocelc maghiarisării, cu

ajutorul lor putem ț'ine ca și sugrumată ori-ce dezvoltare politică și separat culturală a naționalităților. Și fiind-că interesul nostru mai pe sus de t'ote este, să facem a cresce contingentul numeric al maghiarimei, noi trebuie să consolidăm superioritatea și poziția ei de putere, să ț'inem strins la pactul din 1867 și, pe lângă ac'asta, să avem o ast-fel de atitudine față cu dualismul, încât să nu fie primejduită puterea, ce se razimă pe el.

Cred, că am schițat corect logica politice de maghiarisare; p'ote că voiți fi fost defectuos ici colo, considerând însă meritul lucrului, cred, că n'am greșit. Și acum cu dreptul pot afirma, că d'écă partidul independist ț'ine și el strins la politica de maghiarisare, nu se p'ote refugia dinaintea puterii logice a acestei politice, și ori-cât s'ar libera de ea, va fi silit mai cur'end s'eu mai târđiu să se plece sub presiunea ei. D'écă partidul independist persistă în politica ac'asta, ea va fi litera omorítore a pozițiunii de partid și tragicul partidului independist.

Cestiunea e, ce crede partidul independist a fi mai de căpetenie: maghiarisarea, s'eu independența? Intrebarea ac'asta n'a fost pusă la început, ea însă iese tot mai mult în relief, trebuie să i-se răspundă, trebuie să se ia poziție hotărîtă și trebuie să se tragă consequentele.

D'écă partidul independist crede, că consolidarea și lățirea maghiarismului este un interes național mai pe sus de t'ote, d'écă crede, că prin aplicarea mijl'ocelc energice și tenace, ce-i stau la dispoziție statului și societății, se p'ote progresa cu succes spre ț'intă: atunci trebuie să recunoscă și aceea că situația actuală e favorabilă. Nu e numai favorabilă, d'ér e mai favorabilă și de cât situația, ce ar crea-o în privința ac'asta uniunea personală, neas'menat mai favorabilă dec'at aceea, în care s'ar afla ț'era, d'écă s'ar realiza deplina independență. Trebuie d'ér apreciată situația actuală, trebuie exploatată în deplină măsură și de la susținerea ei nu trebuie să se sperie de nici o jertfă.

D'écă partidul independist nu judecă așa și totuși lucr'ază așa, atunci vine în conflict cu politica lui de naționalitate. D'écă din contră partidul independist a ajuns la convingerea, că maghiarisarea generală e o utopie; d'écă crede, că pe lângă menținerea supremației maghiarimei, supremație ce există de fapt, se p'ote susține consistența de stat a acestor ț'eri și de aceea eluptarea independenței este scopul și problema cea mai înaltă: atunci trebuie să useze de mijl'ocelc, carî singure pot să resolve problema ac'asta. Mijl'ocelc acestea nu sunt alt-ceva, de cât o voință tare, tenace și hotărîtă a națiunii. S'eu pe cale pacifică cu mijl'ocelc constituționale, s'eu prin refugiul la ultima ratio, succesul lup-

tei pentru independență at'ernă tot-d'euca de la aceea, d'écă puterea națiunii p'ote fi concentrată așa, ca să fie capabilă de acțiune cor'espunđetore. Asta însă nu se p'ote face av'end o cestiune de naționalitate nearan giată, nici prin curentul șovinistic, nici prin ilusiile maghiarisării, ér în cât pentru naționalități, prin efectul ce-l deșt'eptă sentimentele injustiției și oprimării. Zadar nic ar căștiga partidul independist într'ega maghiarime pentru principiile și tendențele sale, căci pe cât timp Maghiarii stau pe picior adversar cu naționalitățile, jum'etate din locuitorii ț'erei nu vor fi de o voință cu națiunea. D'écă lupta contra puterii se înt'emplă pe cale pacifică, de g'eba apel'ază partidul și d'ice, că ce voiesce el, voiesce națiunea într'egă. Ér ajung'end lucrul la ultima ratio, noi scim care a fost situația în 1848: națiunea ar trebui s'o s'fîrșescă mai înt'ăiu c'o jum'etate din populația ț'erii, pentru-ca apoi la tot cazul numai cu jum'etate putere să încerce realizarea scopului s'eu.

(Va urma).

SCIRILE ĐILEI.

— 4 (17) Decembrie

† Mihail Andreica. Mórtea mult regretatului Mihail Andreica s'a înt'emplat—după-cum ne spune o telegramă ce am primit'o mai târđiu—Luni séra. Despre dispozițiile de înmorm'entare n'am primit încă nici o scire. Judecând însă după data morții, înmorm'entarea se va face astăđi. — Adresăm familiei neuitatului tribun condolențele n'ostre cele mai ad'ene simțite.

O scire tristă și durer'osă ni-a vestit astăđi pe la amiađi mórtea vrednicului comerciant român Nicolae Mocanu. Înca n'a trecut anul de când a r'epostat iubita sa soție Elena și s'a despărțit atât de greu de num'erosa ei familie, și acum étă că-i urm'eză și soțul ei încă în deplina v'igóre a etății, lăsând după sine numai orfanii. Mórtea lui Nicolae Mocanu va produce ad'encî regrete pretutindenî între amici și cunoscuți, fiind mult stimat pentru calitățile sale cele bune. A fost nu numai un harnic comerciant, d'ér și un Român însuf'elit, tot-d'euca gata a contribui pentru scopuri culturale naționale. Este de remarcant coincidența, că mórtea ambilor soți s'a înt'emplat în anul acesta, imediat înaintea đilei lor onomastice. — Adresăm familiei sincerele n'ostre condolențe!

Necrolog. În M. Frata a reposat la 12 Decembrie n. octogenarul preot român unit Teodor Iulian în v'ersță de 77 ani și în al 48-lea an al preoției și fericitei sale căs'ătorii. Înmorm'entarea s'a făcut la 15 Dec. în cimiteriul bisericei gr. cat. din

ce s'a oglindat adesea în ei, fără să-i p'otă tulbura.

Fața îi era fină și delicată, o față, care părea stinsă, fără să fi ars vr'odată, și care nu s'a vestejit de obos'elă s'eu de agitațiile mari ale vieții.

Ce gură frumoasă! Ce dinți drăgălași! Cu t'ote acestea îți făcea impresia, că nu îndrăsnesc să zimbescă. Și fără să-mi dau s'ema, de ce, o asem'ănău cu d'ómna Chantal. Fără îndoielă, domniș'óra Perle arăta mai bine, era mai drăguță, de o miie de ori mai bine, mai distinsă, mai mândră!

Observațiile acestea mă zăpăciră. Se umplură paharele cu șampanie. Intinsei paharul meu reginei, făc'endu-i un compliment potrivit. Vedeam, că mai bucur'osă ar fi fost, să-și ascundă fața în servietă. Cu t'ote acestea își udă buzele cu vinul spumant și cu toții strigară: „Regina bé! Regina bé!“ Se înroșiră. Rideau cu toții. Se vedea totuși cât de mult o iubea familia.

Îndată ce se s'fîrși prânđul, mă luă Chantal de braț. Sosise óra fumatului, o óră la care el ț'inea mult. Când era singur, eșia afară și își fuma ț'igara plimbându-se, ér când avea óspeți, trecea cu ace-

ția în odaia de biliard și fumând făcea o partidă. În séra ac'asta, din cauza s'erbătorii, au făcut și foc în odaia de biliard, vechiul meu prietin luă tacul și îi frecă vîrful cu cretă. Apoi d'ise: „Începe, băiete!“

El îmi d'icea „tu“, deși eram de două-deci și cincî de ani, d'ér mă cunosea din copilărie.

Începuî așa-dér partida, făcuî câteva lovituri, greș'ii de câteva-ori, și fiind-că gândul îmi era la domniș'óra Perle întrebău: „Spune-mi, d-le Chantal, domniș'óra Perle este înrudită cu d-v'ostă?“

Puse tacul jos și se uita la mine surprins: „Cum, tu nu cunoscî istoria?“

— Nu!

— Nu ț'i-a povestit'o tatăl t'eu?

— Nu!

— Curios lucru. S'eu scii, că e o istorie f'orte romantică.

Tăcu. Apoi încep'eu éráși. „D'écă ai scî, cât de ciudat este, că întrebî tocmai astăđi de ea, în đ'iuca de bobot'éză!“

— Cum așa?

— Ascultă. Tocmai astăđi, în đ'iuca de bobot'éză se împlinesc patru-deci și unu de ani. Locuiam atunci în Rouy-le-Tors, d'ér ca să înțelegî mai bine, trebuie să-ți

descriu t'otă casa unde ședeam. Rouy este zidit pe o colină, s'eu mai bine pe un lanț de coline, de unde se deschide o vedere pe un șes vast. Aveam acolo o casă cu o grădînă frumoșă, ce se înt'indea până peste vechile fortificații, așa că casa era în oraș, la stradă, ér din grădînă se putea vedé șesul. Din grădînă ducea o porțiță la câmp și ca să ajungî la porțița ac'asta, trebuia să te coborî pe o scară ascunsă, care era sub zidurile uriașe. Precum veđi, ca într'un roman. De la porțița ac'asta, ducea o șosea la ț'eră și la porțița era un clopot mare, căci ț'eranii, spre a nu face ocol, ne aduceau produsele pe ac'astă porțiță.

Poți să-ți faci o idee despre situația casei? Așa-dér atunci, în đ'iuca de bobot'éză n'ingea deja de-o s'ept'mănă neconținut. Credeai că se surpă ceriul și cade pe pământ în formă de zăpadă. Eșind pe colină să ne uităm la șes, ne cutremuram în suflet, când priviam la câmpul vast, care strălucea în alb'etă. Ț'i-se părea, că Dumneđeu a împachetat pământul vechi cu să-l pună în pod lângă alte vechituri. Îți spun, că era o privelisce tristă de tot.

Familia n'ostă locuia t'otă atunci în casa aceea: tatăl meu, mama, unchiul, mătuș'a, doi frați ai mei și patru veriș'ore.

T'ote erau fete frumoșe, pe cea mai t'ineră am luat'o eu în căs'ătorie. Acum n'ai mai rămas din t'otă gl'óta, dec'at trei: nevasta mea și o cumnată care trăiesce în Marsilia. Dumneđeule, cum p'ote să se s'fârșe așa o familie! Ț'i-e gr'oză, să te gândescî. Eu sunt ađi de șese-deci și cincî. Atunci eram așa-dér de cincî-spre-dece.

Era đ'iuca de bobot'éză și eram cu toții f'orte veseli. Eram adunați în salon și așteptam cina. De-odată d'ice fratele meu Jacques: „De vr'o dece minute aud afară urlând un căne. Se va fi r'etăcit bietul animal!“

Nu isprăvise cuv'entul și auđirăm clopotul de la porțiță. Avea un sunet lugubru, ca un clopot de biserică, așa că auđindu-l trebuia să te gândești la mórtea. Ne cutremuram cu toții. Tata trimise un servitor să vadă, cine a sunat. Ne așteptam și ne gândiam la zăpada, care acoperia tot pământul. Când se înt'ors' omul, d'ise, că n'a ved'ut pe nimeni lângă porțiță, nici pe câmp. Cănelc însă urlă neîncetat și vocea lui venia tot din aceeași loc.

Ne puserăm la masă, însă cu toții eram puțin cam agitați, mai ales cei mai tineri dintre noi. Se puse pe masă fri-

M. Frata. Pe răposatul îl jelesc: soția Reveca Iulian n. Pascu, ca soție, Pavel Iulian frate, Alesandru, Amalia, Niculae, Aurel și Ludovica ca fii și fiice, doi gineri, trei nurori și 20 nepoți și nepoțe.

— Reposatul T. Iulian a fost unul din căpitani batalionului format după 11 Martie 1849 de Axentie Severu. Cu acest batalion trecu Axentie la 12 Martie de la Mihalț la St.-Imbru și în 20 Martie de la Șard la Gura Ampoitei, pentru a se concentra și uni cu Muntenii și Moșii Iancului. S'a ținut la spatele fortăreței de la Alba-Iulia, apărând valea Ampoitei și partea de sud a Munților apusenii de la Alba-Iulia până la Șoimuș. Astfel a fost posibil, ca locuitorii din tinutul Abrudului, Roșiei și al Câmpenilor să nu fie înfestați de insurgenți, decât la începutul lunii Maiu, când venise Hatvani din Munți.

Aprópe de odată cu tribunul Andreica, a reposat și căpitanele Iulianu, martori ai timpurilor viforoși și luptători neînfricați pentru cauza cea mare a libertății și egalității naționale. — Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată.

Afaceri de imunitate. În dieta ungără ocupă loc 453 deputați, și totuși — dice o foice maghiară din Pesta — la *sute* se urcă numărul faptelor punibile pentru cari justiția cere estradarea a numeroși deputați. În ședința de alaltaeri a camerei au figurat în ordinea zilei 38 afaceri de imunitate, între cari: 2 pentru delict de presă, 1 pentru insultă și calumnie prin presă, 1 pentru delict contra autorității, 1 pentru mituire, 2 pentru acuzare falsă, 6 pentru ofensă, 10 pentru duel, 1 pentru înșelăciune, 6 pentru defraudare și 1 pentru falsificare de documente.

„Elvira“ la Iași. La Iași a obținut un mare succes zilele trecute noua tragedie *Elvira*, datorită talentatei poete Riria. *Elvira* nu e numai o operă literară, ci și o puternică operă dramatică, a cărei acțiune simplă, der condusă perfect, ține pe spectatori în atențiune, de la început până la sfârșit. Caracterele tuturor personajelor sunt desemnate în mod puternic de o mână stăpână. Efectul a fost covârșitor. Actul al treilea și al patrulea mai ales, au ridicat aplause șgomotose. Actori între cari s'a distins marea tragediană Bărsescu și Aglaia Teodoru, s'au întrecut în jocul lor. Autórea, chemată la rampă, a fost salutată cu aplause șgomotose. Cu puține modificări, în actul al V-lea, această piesă ar fi una din podóbele scenei române.

Cerere de grațiere. Peste 500 de studenți și studente ai universității din Bucuresci au iscălit — scrie „Cron.“ — o cerere de grațiere către M. S. Regele, pentru nefericitul caporal bacalaureat Pa-

padopol, care a fost condamnat la 3 ani puscărie, pentru o pretinsă insultă adusă unui sergent. Semnăturile urmază să curgă pe fie-care și.

Distincțiuni. Cu ocaziunea aniversării luării Plevnei, Regele Carol a numit chiar în persoană pe d. general de divizie G. Angelescu, mare cruce a ordinului *Corónei României*; pe d. colonel în rezervă Grigore Ioan, comandor al *Stelei României* și pe d. colonel în rezervă I. Vasilescu, comandor al *Corónei României*.

Comisiunea de experți, compusă din d. căpitane comandor Cónđă, directorul S. M. R., și lt-comandor P. Popovăț, subdirector la același serviciu, ambii din partea navigațiunii fluviale române, și d. contra-amiral de Samsey, din marina austro-ungară, pentru societatea de navigațiune ungară, pentru a se pronunța cui incumbă răspunderea abordagiului dintre vapoarele *Radu Negru* și *Franz Ioseph*, și-a terminat lucrările. Fiind divergențe de păreri, membrii comisiunii au încheiat un proces verbal, rămânând ca delegații celor două părți în litigiu să adreseze rapórtse separate. Contra amiralul de Samsey a plecat Luni séra la Galați.

Societatea istorică a studenților în litere, de la universitatea din Bucuresci a ținut Luni o ședință solemnă pentru comemorarea lui Ioan Rațiu. Pe lângă membrii societății se mai aflau reprezentanții Ligei culturale, a societății macedo-române, a asociației generale a studenților universitari, a societății studenților în drept, a societății studenților în teologie și alții. Ședința a fost presedată de profesorul Gr. Tocilescu, D. Al. Dumitrescu făcu apologia lui Rațiu. Dr. Gr. Tocilescu în urmă glorifică generația marilor luptători ai românismului.

Numire. D. Aurel Radu subjuđe în Vinga, a fost înaintat la rangul de jude pe lângă tribunalul din Timișoara.

Gvernul bulgar și Evreeii. Guvernul bulgar — după cum spune o scire venită din Sofia — prepară un proiect de lege pentru interdicerea cumpărării de proprietăți rurale în Bulgaria de către Evrei emigrați.

Distribuirea premiilor Nobel. Fundațiunea suedeză Nobel a făcut zilele trecute împărțirea celor mai mari patru premii ce le-a acordat pentru cele mai bune lucrări științifice și literare. Fie-care premiu e de 200,000 de lei. Solemnitatea a decurs în prezența regelui Oscar și a Curței întregi. Asistența se compunea din miniștri, membri corpului diplomatic, mari demnitari ai țerei și somitățile literare, științifice, artistice, cari veniseră din lumea întregă. Ceremonia s'a deschis prin uver-

tura operei „Estrella de Soria“ a compozitorului suedez Trans Berwald. D. Gilljam cancelarul universității din Suedia și vice președinte al fundațiunii Nobel, a ținut un discurs în limba suedeză, mulțumind regelui Oscar, că ia onorat cu prezența sa, apoi d. Ajalmar Théel, profesorul suedez, care a făcut expediții polare cu Nordenskiöld a spus numele premiaților: Premiul de fizică, s'a dat la doi învățați: d-lui *Henrik Anton Lorenz* din Leyda și d-lui *Pieter Zeeman* din Amsterdam, pentru lucrările lor de optică și fenomene electrice și magnetice. D. Théel proclamă apoi pentru premiul de chimie ca premiatură *doctorul Fischer*, profesor la universitatea din Berlin, pentru lucrările sale de sinteză asupra zahărului. Premiul pentru literatură s'a dat lui *Mommsen*, cunoscutul bătrân istoric german. Serbarea s'a încheiat cu uvertura din „Leonora“ de Beethoven. Séra s'a dat un banchet, la care au asistat laureații și vr'o sută de persoane, din cele cari au luat parte la ședința publică.

Fabricanții de luminări de cără din Bucuresci și din întreg județul Ilfov au serbat Luni séra printr'un banchet dat la restaurantul lordache, aniversarea a 150 a a fondării corporației lor. În jurul mesei se aflau mai mulți fruntași ai comerțului luminărilor de cără, d-nii: Ion Dumitrescu de la Militari, Anghel Teodoru, Decu Iliescu, Nae Dumitrescu, Petre Ganciu, Ion Minculescu și alții. La șampanie s'au ridicat număróse toaste.

De la postă. Dirigintele oficiului telegrafo-postal din localitate aduce la cunoștința publicului, că din cauza aglomerației de pachete, ce se trimit din incidentul serbătorilor, se întrebunțază și trenurile accelerate și de marfă pentru espedarea pachetelor. În conformitate cu această măsură, dirigintele invită publicul ca în zilele de 20, 21, 22, 23 și 24 să ducă la postă pachetele ce se trimit pe linia Budapesta, pe cât va fi posibil *în órele antemeridiane*.

Un pianino de „Hoffmann“, aprópe nou de tot, se află de vânđare. Detailii se pot afla la administrația fóiei noastre.

În magazinul de încălțăminte I. Sabadeanu Brașov, Strada Porții Nr. 10 care de 34 ani se bucură de un *renume bun* și care posedă un mare sortiment (alegere) de încălțăminte solidă și modernă, de toate soiurile pentru domni, dame și copii, de iernă și de vara, se póte procura încălțăminte cu *pr-țuri reduse, fórtse ieftin*, gata precum și după măsură. Pentru soliditate garantază firma.

Din Hațeg.

— 14 Decemvrie 1902.

Inaugurarea casei institutului de credit „Hațegana“.

Stim. d-le Redactor! Sunt 15 ani de când în mintea bravilor luptători ai cauzelor noastre, d-nii M. Bontescu și I. Munteanu, se frământa ideia de a pune basă unui institut financiar român în Hațeg. Și cum au ajuns la acea mărățță idee? După spusele mai multor bărbați, au fost forțați de împrejurări, căci banca maghiară ce și acum există la noi, cam șicana pe debitorii ei români, cari nu voiau să mărățță alătura de ei în viața publică politică.

Vre-o căți-va ómeni mai cu dare de mână la o convenire socială, la o cină, au alergat la îndemnul d-lor Munteanu și Bontescu cu prisosul lor de bani, ca să-i depună la institutul nou înființat și să cumpere acțiuni, ca ast-fel să-i pună o basă modestă, dér sigură. Modest a fost începutul băncei noastre, dér astăzi, mulțămită înțeleptei conduceri a membrilor din direcțiune, ocupă un loc de frunte între instituturile românesci financiare. Aveau nădejde în Dumnezeu și speranță în trăinicicia poporului român, — și nu s'au înșelat. Nu se puteau avânta la mult, căci nu aveau de unde și așa în anul 1888 s'a început activitatea noul institut cu numirea „Hațegana“ cu un modest capital de

10,000 coróne. Pe lângă înțelepta conducere și o bună chibzuință, a prosperat cu timpul și institutul, și așa, după un interval de 12 ani, acțiunile cari la început valorau 100 cor., s'au ridicat la suma de 200 cor., adecă pentru una, fie-care acționar avea două.

Dorul de a-se avânta și mai departe îndemná pe acționari, ca să ridice capitalul la însemnata cifră de cor. 200,000 și să se transforme institutul din asociațiune ce era până aci, în societate pe acții.

La un apel adresat cu multă căldură și îmbărbătare la muncă și economie către publicul român, au alergat și din departare persoane marcante, ca să cumpere acțiuni — dând prin această dovadă de deplină încredere față cu institutul „Hațegana“. Mărindu-se ast-fel capitalul social și crescând și numărul acționarilor nmulțindu-se și clientela, casa în care a fost adăpostit până aci institutul, a devenit prea mică. — A trebuit deci, ca să scape ocaziunea cea dintăiü bine venită a cumpăra o casă proprie pe séma institutului. N'a trebuit să aștepte mult, și ocazia li-s'a dat. — În fruntea pieței noastre, casa cea mai imosantă, — odiniórá a fostului medic Mesko, care în viață cât a fost numai binele nu-l voia blândului român, — astăzi e proprietatea institutului „Hațegana“.

Și astăzi s'a serbat cu multă solemnitate inaugurarea în casele proprii. Serbarea de azi m'a îndemnat, ca să vă scriu puținele acestea rënduri — căci o și mare și plină de bucurie a fost ziua de azi pentru toți părtinitorii cauzelor noastre economice.

Oricare Român e mândru când vede scris pe frontispiciul caselor cu litere mari aurite „Hațegana“.

Tresaltă de bucurie, căci toți ne cunoșcem sărăcia poporului nostru și în deosebi al celui din jurul Hațegului. Și cui au să mulțămescă acționarii pentru-că n'au scăpat ocazia bine venită, ca să cumpere casele pe séma institutului? Eu cred și afirm, că în prima linie harnicilor acționari d-l Ioan Baci, M. Bontescu și Dr. G. Suciu. Nu voesc să detrag nimic din merit celor-lalți domni, dér fapt e, că pe lângă bani trebuie să aibă cine-va și curajul ca să se avânta la o întreprindere care îți consumă aprópe jumătate din averea ce-o posezi. — Căci casa institutului nostru costă suma considerabilă de 60,000 coróne.

Astăzi, đic, am serbat cu bucurie inaugurarea în nouele case, și cam ca de regulă cum nu lipsesc aprópe din nici o cunună de flori rozele, așa n'au lipsit nici din cununa noastră compusă din bărbați, femeile. Două — o soție și mamă model, d-na Dr. Parasca n. Penciu, și sora d-sale d-na Dr. Suciu, care ne-a onorat cu prezența d-lor, dând prin această și de astădată dovadă despre viul interes ce-l manifestă față cu cauzele noastre, alătura cu bărbații.

După serviciul divin celebrat de către d-l Vicar gr. cat. și d-l preot gr. ort., ne-am aședat la masă și pe lângă un pahar de vin ce am gólit, s'a urat prin glasul mai multor domni înflorire și progres institutului, sănătate și fericire binevoitorilor și sprijinitorilor lui. Ér eu încheiü, rugând pe domni membri din Direcțiune, ca și de azi în colo sfinte să le fie cauzele institutului, al cărui viitor e încredințat în mâinile d-lor, ca progresând tot în felul acesta să póta ajuta din prisosul lui pe alte multe societăți culturale a căror esistență atárnă de băncile noastre.

Un participant.

ULTIME SCIRI.

Berlin, 17 Decemvrie. Proiectul tarifului vamal va primi zilele acestea sancțiunea împératului.

*Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.*

tura, când étă că din nou sună clopotul, de trei ori după olaltă și cu mare vehemență. Sunetele clopotului ne pătrunseră până la măduvă, începurăm a tremura și respirația ni-se opri. Ne uitam unii la alții încremeniți cu furculițele și cuțitele în mână. Éram cuprinși par' că de o frică supranaturală.

Mama luă cea dintăiü cuvântul: „Este totuși curios, că am așteptat așa de mult până a venit a doua órá. Nu te duce singur Baptist, unul din domni te va însoți de sigur“.

Unchiul François se sculă. Era un fel de Hercule, mândru de forța sa și nu, se temea de nimic în lume. Tata strigă după densusul: „La pușca! nu poți sci cine este!“

Unchiul nu luă însă, decât un baston și se duse cu servitorul.

Ceilalți așteptam, tremurând de grózá, incapabili de a înghiți o îmbucătură séu de a scóte un cuvânt din gură. Tata căuta să ne liniștescă: „A fost, de sigur, vr'un cerșitor séu drumet, care s'a rătăcit în zăpadă. Văđénd, că nu vine nimeni la prima sunare, s'a încercat să găsescă drumul. Neputéndu-l însă găsi, s'a întors éráși la portită“.

Ni-se părea, că unchiul a plecat deja de un cias întreg. În sfârșit se întórse furios și înjurând: „Al dracului! Éráși nu era nimeni. Cine scie, cine își permite asemenea glume! Numai afurisitul de căne urlă încă mereu la o distanță de o sută metri de la zid. Décă luam pușca, îl făceam să tacă“.

Mâncurăm mai departe, dér gróza nu ne părăsi. Simțiam, că lucrul nu s'a sfârșit încă și că trebuie să mai urmeze ceva și că clopotul are să mai sune odată.

Și în adevăr a sunat pentru a treia órá, tocmai în momentul, când táiam cozonașul regal. Sărirăm cu toții de pe scaune. Unchiul François, care beuse sect, deveni furios și jura, că are să-l „masacreze“, așa că mătușa și mama trebuiră să-l calmeze. Tatăl meu, deși fórtse liniștit și incapabil de ori-ce luptă, — era șchiop de când căđuse de pe un cal — declară, că vrea și el să vadă ce se petrece afară. Frații mei în etate de opt-spre-đece și două-deci de ani își luară pușcile; și fiindcă mie nimeni nu-mi dedia nici o importanță, luaiü și eu o carabină, pe care o încercasem deja odată în grădină, și mă atașaiü și eu expedițiunii.

(Va urma)

Călinarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călinarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călinar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbreilor, Măsurile, tirgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În partea literară vedem portretul bine reușit al repausatului episcop **Mihail Pavel** cu o biografie, de Augustin Paul. Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Să-l urmărim“), Călugărenii (poesie, de C. Sandu, Cinci într-o pâstaie (poveste de Andersen), Lulea lui moș Radu, Legenda pământului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățenească) de regretatul tânăr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea zomilor“ de A. Boldor, „Cauzele de ce sămănăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricicioase pomilor și viilor“, „Ce plătesc banul și cum îl cruțăm noi?“

După partea economică urmează pe mai multe pagini diferite „povești“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțuri.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Decembrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.25
Renta de corone ung. 4%	58.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	90.05
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	98.15
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonuri rurale ungare 4%	202.—
Bonuri rurale croate-slavone	156.50
Impr. ung. cu premii	101.35
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	101.25
Renta de argint austr.	120.70
Renta de hârtie austr.	100.50
Renta de aur austr.	92.15
Losuri din 1860.	151.35
Acții de-ale Băncii austro-ungară	15.46
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	703.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	669.75
Napoleonori	19.07
Marci imperiale germane	117.02 1/2
London vista	239.35
Paris vista	95.22 1/2
Rente austr. 4% de corone	95.20
Note italiene	—

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Decembrie n. 1902.

Banot rom. Cump.	18.90	Vând.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleonori.	19.04	„	19.07
Garbeni	11.20	„	10.80
Lira turcescă	21.40	„	21.5
Reble Ruseset	2.54	„	—
Marci germane	117.25	„	—
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vând cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vândut până acum.

1) *Lascar Viorescu, O icăină a Moldovei din 1851* de Wilhelm de Kotzebue. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vândut până acum, este azi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) *Poesii de Veronica Micle*, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. în loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) *Poesii complete* de Carol Scrob. Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

7) *„Vrei să te iubescă bărbatu?“* Broșura cu acest titlu conține povești practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

4) *Instrucțiunea gimnasticeii* în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de *I. Ionescu*, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din București. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.) De lipsă e mai cu seamă pentru învățători.

5) *Originea monedelor* (a banilor) de *M. C. Sațu*, o interesantă conferință ținută la Ateneul Român din București. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) *Poesii* de *P. M. Stoicescu*. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

De inchiriat

o locuință spre stradă, care constă din 2 odăi spre stradă, 2 odăi spre curte, bucatărie etc în centru pieței, în Strada Inului 24.

Informațiuni mai de aproape se pot lua dela proprietarul

G. Stefanovits.

Tot acolo în curte am aranjat o odăe pentru dejun, unde se servesc diferite miseluri și beuturi escelente.

Apelând la sprijinul onorabilului public, rogându-mă de o cercetare număroasă, rămâi

cu totă stima

G. Stefanovits.

3-3.(772)

Cine dorește să aibă un costum bun, elegant și trainic acela să facă cumpăratura necondiționat la

HANS FIELES

în Brașov, Strada Vămei nr. 13,

unde se află totdeauna un asortiment mare de stofe

de Loden-Tiroles neîntrecut de durabile, precum și

Stofe de Kamgarn

dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. Kamgarn negru, Peruviens pentru costume de salon și fracuri.

La dorință pot recomanda croitori buni, cari sunt în stare să lucreze în 10 ore un costum durabil și fără scăderi.

Recunoștințe număroase.

Mă rog de a visita Magazinul meu, fără a fi silit la cumpăratură.

Hans Fieles,

Strada Vămei nr. 13.

(754,6—20.)

Măstre se trimit cu bonificarea speșelor poștei.

Se recomandă cu deosebire Damelor că **părul** din față, după brațe și la locuri unde nu trebuie să fie, se poate înlătura în puține minute, folosind **Tinctura pentru înlăturarea părului a lui NEUSTÄDTER**, mijloc absolut nestricăcios. Nesupărător pielei.

1 flacon cu instrucție 2 cor.

Se află numai la

EUGEN NEUSTÄDTER BRAȘOV,

3-10

Farmacia la „Schutz Engel“.

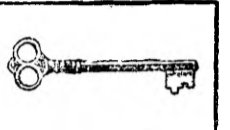
Târgul grâului. (760)

Săpun în rude

SCHICHT.

MARCA:

Cerbu și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindeni

15-40.1725

NEÎNTRECUTE

în frumuseță și precisiune sunt ciornicele mele veritabile elvețiene din

Oțel negru Brillant

Remontoir-Savonnett, cu capac dublu de oțel negru brillant, aparat precis și fin, (garanție trei ani), cadran care lucesc ca opalul, arătător patentat, cercul, mânerul din **veritabil Aurdoube**. Aceste ciornice sunt foarte căutate și fiecare le poți cu plăcere, fiind foarte elegant ajustate.

Prețul dimpreună cu ambalajul fl. 6.—

Ciornice pentru dame de oțel negru brillant fără capac foarte frumos lucrate fl. 7.—. Lanțuri d'aur double potrivite pentru ciornice de bărbați și dame fl. 1.50. Ciornice de nickel remontoir fl. 3. Ciornice d'argint remontoir cu capac dublu fl. 5. Trimiterea cu rambursă. Ce nu convine p'imece înapoi, și restitu banii, prin urmare nu-i nici un risc.

Iosef Spiering, Wien, I Postgasse 2-22.

Catalog mare ilustrat cu prețurile ciornicilor, lanțurilor, inelelor se trimite gratis și franco.

ABONAMENTE

LA

„Gazeta Transilvaniei.“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe trei luni .. 6 cor.	Pe trei luni ... 10 fr.
Pe șese luni .. 12 ,,	Pe șese luni ... 20 ,,
Pe un an 24 ,,	Pe un an 40 ,,

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
Pe an 4 cor.	Pe an 8 fr.
Pe șese luni . 2 ,,	Pe șese luni . . 4 ,,
Pe trei luni . . 1 ,,	Pe trei luni . . 2 ,,

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domni care se vor abona din nou, să binevoască a scrie adresa lămurit și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea

„GAZETEI TRANSILVANIEI.“